

अथवेति भीमादिवद्वनेसहवासात्तपुत्रस्ययुधिष्ठिरेणस्नेहश्चेत्त्वंकृतकृत्योभविष्यसीत्यर्थः ॥ ९ ॥ ॥ १० ॥ एतदपिदुर्घटमित्याह अथवेति नमृतस्यापिसर्पतीतिपाठेसहजोदोषोजन्मांतरेप्यनुवर्त्त
तइत्यर्थः ॥ ११ ॥ अत्रयत्क्षमंउचितंतपुराकार्यंअन्यथावःयुष्माकंअर्थःप्रयोजनंअभिवर्द्धतेनश्यति निवर्त्ततइतिपाठेपिसएवार्थः अतिवर्त्ततेइतिपाठे वःयुष्मान्अर्थः अतिक्रामतिअतीत्यगच्छती
त्यर्थः ॥ १२ ॥ इतिआरण्यकेप० नै० भा० अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥ १३ ॥ ॥ १३ ॥ भगवन्निति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ परंशत्रुं शोकहेतुत्वात् परंश्रेष्ठंभीतिहेतुत्वात् नकुपुत्रात्परःशत्रुर्नसत्पुत्रात्परः

अथवायंसुमंदात्मावनंगच्छतुतेसुतः ॥ पांडवैःसहितोराजनैकएवासहायवान् ॥ ९ ॥ ततःसंसर्गजःस्नेहःपुत्रस्यतवपांडवैः ॥ यदिस्यात्कृतकार्योद्यभवेस्त्वंम
नुजेश्वर ॥ १० ॥ अथवाजायमानस्ययच्छीलमनुजायते ॥ श्रूयतेतन्महाराजनामृतस्यापसर्पति ॥ ११ ॥ कथंवामन्यतेभीष्मोद्रोणोथविदुरोपिवा ॥ भवान्वा
त्रक्षमंकार्यंपुरावोर्थोभिवर्द्धते ॥ १२ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआरण्यकेपर्वणिअरण्यपर्वणिव्यासवाक्येऽष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥ १३ ॥ धृतराष्ट्रउवाच
भगवन्नाहमप्येतद्रोचयेद्यूतसंभवं ॥ मन्येतद्विधिनाकृष्यकारितोस्मीतिवैमुने ॥ १ ॥ नैतद्रोचयतेभीष्मोन्द्रोणोविदुरोनच ॥ गांधारीनेच्छतिद्यूतंतत्रमोहात्प्र
वर्त्तितं ॥ २ ॥ परित्यक्तुंनशक्नोमिदुर्योधनमचेतनं ॥ पुत्रस्नेहेनभगवन्जानन्नपिप्रियव्रत ॥ ३ ॥ व्यासउवाच वैचित्रवीर्यनृपतेसत्यमाहयथाभवान् ॥ द
ढंविद्यःपरंपुत्रंपरंपुत्रान्नविद्यते ॥ ४ ॥ इंद्रोप्यश्रुनिपातेनसुरभ्याप्रतिबोधितः ॥ अन्यैःसमृद्धैरप्यर्थैर्नसुतात्मन्यतेपरं ॥ ५ ॥ अत्रतेवर्त्तयिष्यामिमहदाख्यानमु
त्तमं ॥ सुरभ्याश्चैवसंवादमिंद्रस्यचविशांपते ॥ ६ ॥ त्रिविष्टपगताराजनसुरभीप्रारुदत्किल ॥ गवांमातापुराताततामिंद्रोन्वरूपायत ॥ ७ ॥ इंद्रउवाच
किमिंदरोदिपिशुभेकच्चित्क्षेमंदिवौकसां ॥ मनुष्येष्वथनागेषुनैतदल्पंभविष्यति ॥ ८ ॥ सुरभिरुवाच विनिपातो नतेकश्चिद्वृक्ष्यतेत्रिदशाधिप ॥ अहं
तुपुत्रंशोचामितेनरोदिमिकौशिक ॥ ९ ॥ पश्यैनंकर्षकंक्षुद्रं दुर्बलंममपुत्रकं ॥ प्रतोदेनाभिनिघ्नंतंलांगलेनचपीडितं ॥ १० ॥ निषीदमानंसौत्कंठंवध्यमानंसुरा
धिप ॥ रूपाविष्टास्मिदेवेंद्रमनश्चोद्विजतेमम ॥ एकस्तत्रबलोपेतोधुरमुद्वहतेधिकां ॥ ११ ॥ अपरोप्यबलप्राणःरुशोधमनिसंततः ॥ रुच्छ्रादुद्वहतेभारंतवैशौ
चामिवासव ॥ १२ ॥

सखेत्युक्तेः ॥ ४ ॥ सुरभ्यादेवधेन्वा अन्यैरन्ववस्त्रादिभिर्हेतुभिःपरंश्रेष्ठंस्थानंनविद्यतेअपितुपुत्रादेव तथाचश्रुतिः अन्नंहप्राणंशरणंहवासो
रूपंहिरण्यंपशवोविवाहाः सरवाहजायाकपणंहृदिताज्योतिर्हपुत्रःपरमेव्योमन्निति ॥ ५ ॥ अत्रपुत्रस्यशोकहेतुत्वेर्थे ॥ ६ ॥ अन्वरूपायत अनुकंपितवान् ॥ ७ ॥ ८ ॥ कौशिकहेइंद्र ॥ ९ ॥ प्रतोदेन
तीक्ष्णायलोहवतादेन ॥ १० ॥ धुरंभारं ॥ ११ ॥ धमनिसंततः शिराभिर्घ्यातः निर्मासइत्यर्थः ॥ १२ ॥